

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

*До 185-річчя Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова*

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали
VI Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції
(28 квітня 2020 року, м. Київ)

Київ – 2020

картографічні документи та науково-популярну літературу, в яких міститься інформація про загальний екологічний стан довкілля та його важливих компонентів [1].

На сьогоднішній день перед Україною стоять питання наступних найбільших екологічних проблем.

1. Неякісна вода якою 80% населення країни користуються з поверхневих джерел, екологічний стан яких шороку погіршується. Більшість водоймв країни вже наблизилися до 3 класу забрудненості через насиченість великою кількістю органіки та неякісне очищення промислових вод. Очисні споруди, які призначені для виробництва питної води розраховані на прийом води 1-2 класу забруднення.

2. Забруднення повітря, до наймасштабніших забруднень якого призводять промислові підприємства. Але суттєве збільшення шкідливих викидів в атмосферу спричинило збільшення кількості автомобільного транспорту. Майже 70% шкідливих речовин викидають в атмосферу приватні автомобілі.

3. Деградація земельних ресурсів, нинішній стан ресурсів в Україні є дуже складним. Це зумовлено тим, що більше 70% земельних ресурсів країни використовується під господарську діяльність. Щороку падає родючість землі через її неправильне і надмірне використання.

4. Знищення лісів складається у тому, що Україна є малолісистою країною, в якій ліс покриває лише близько 15% території, а експорт деревини перевищує імпорт в більшій 2 рази. Ліси не мають змогу відновлюватися і втрачають свою біологічну стійкість. Найскладніше ситуація складається в Карпатах, де через деградацію лісових масивів розвивається ерозія ґрунтів. Нераціональна вирубка лісів збільшує вірогідність повеней у західних областях України.

5. Побутові відходи є ще однією екологічною проблемою в Україні, переробки і утилізації різних відходів. Нині площа полігонів з відходами займає приблизно 4% площі країни. Територія України здатна перетворитися на суцільну зону екологічного лиха через небезпечні речовини, що виділяються в результаті хімічних реакцій.

6. Об'єкти військової діяльності, які існують в Україні з часів СРСР досить плачевні. Судна і кораблі ВМС України не мають належних системам очищення і знезараження господарчо-побутових вод, тому вони є постійним джерелом зараження акваторії моря.

7. Чорнобильська катастрофа, на територія що постраждала в наслідок радіоактивної катастрофи на сьогоднішній день там проживає понад мільйона людей. Вчені впевнені, що наслідки Чорнобильської аварії будуть нагадувати про себе ще довгий час [2].

Література:

1. Качинський А.Б. Екологічна безпека України: системний аналіз перспектив покращення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/Kachin/2-7.htm#a1>.
2. Іванюта С.П. Екологічна безпека регіонів України [Електронний ресурс] // Стратегічні пріоритети. – 2013. – № 3 (28). – с. 157-164. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=JRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=pdf

РОЛЬ НЕФОРМАЛІЗОВАНИХ ЗНАТЬ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ

Шароватова О.П.

*Національний університет цивільного захисту України
sharovatova.elen@nuczu.edu.ua*

Сутність поняття «культура безпеки» у тлумаченнях сучасних науковців і практиків досі залишається відкритою. У переважній більшості, фахівці відносять дану дефініцію до нової галузі знань як сукупність норм безпечної поведінки, поглядів,

переконань, установок, умінь, навичок, визначеного рівня розвитку творчих сил і здібностей кожної людини, внутрішню потребу, яка характеризує таке її ставлення до природи, особистої, суспільної та національної безпеки, що призводить до усвідомлення того, що безпека є вищим пріоритетом, а також особистої відповідальності і самоконтролю при реалізації всіх видів діяльності. Тобто, культура безпеки - це загальна психологічна налаштованість на безпеку, поширеність стереотипів безпечної поведінки у повсякденному житті і в умовах небезпечних ситуацій, ступінь захищеності від загроз і небезпек у всіх сферах життя і діяльності, інтелектуальний досвід вирішення проблем безпеки, досвід безпечного спілкування і комунікації в ході спільного виживання [1].

При цьому, результатом життєдіяльності особистості, осягнення нею інформації про навколишній світ є знання. Знання, відображаючи дійсність у свідомості людини, існує у різноманітних формах. Воно включає наукові, професійні і повсякденні знання, уміння, навички, переконання, моральні цінності, культурні та духовні надбання людини.

Знання, що можна описати, зафіксувати, передати іншим особам - формалізовані. Знання кожної конкретної людини, що важко передаються, бо не можуть бути виражені словами, формулами, жестами, цифрами і включають навички, уміння, ноу-хау, системи цінностей, – неформалізовані. Саме вони є кодифікованими ресурсами, що не завжди вдається передавати формалізованою мовою. Серед них і інтуїція, досвід, відчуття, секрети майстерності, враження, асоціації, життєва мудрість, це «знання як», що часто і не передбачає знання «чому саме так». Людина іноді просто не знає, що саме вона знає.

Отже, формалізовані знання – це дещо конкретне і систематизоване, яке може використовуватись у процесі життєдіяльності людини. Неформалізовані ж знання існують на рівні носіїв знань і включають в себе поняття, думки, переконання. При цьому процес створення знань вимагає використання як формалізованих, так і неформалізованих знань, їх єдності та взаємодоповнення. Взаємодія знань відбувається шляхом трансформації і перетворення неформалізованих знань на формалізовані і навпаки [2]. Напевне, саме даний процес є ключовим у формуванні знання, яке стає підґрунтям культури безпеки особистості, що в умовах сучасного суспільства ризику дедалі вважається нормою поведінки, природною реакцією, набутим рефлексом цивілізованої людини щодо потенційної можливості прояву загрози небезпек, правильною реакцією, що стала повсякденною звичкою і нормою, подібно до того як вихована людина звикла вітатися при зустрічі зі знайомими людьми, не замислюючись щоразу про те, з яких міркувань це слід робити. Наявність такої реальної ознаки особистості стає показником якості соціокультурного простору, зрілості і розвиненості його новітніх тенденцій та перспектив.

Отже, запорукою формування культури безпеки особистості стає необхідність створення базового рівня знань певної якості як результату трансформації формалізованих та неформалізованих знань, що очевидно потребує подальшого методологічного розвитку.

Література:

1. Моисеєнко О. Культура безпеки: актуальність, сутність і проблеми. Охорона праці (На допомогу спеціалісту з охорони праці). 2016. № 7. С. 17-31.
2. Савченко В.А. Управління розвитком персоналу : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2002. 351 с.

ІНФОРМАЦІЙНА ГІГІЄНА В УМОВАХ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

Швед Е. А.

*Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
erik.shved@gmail.com*

Для постіндустріальної епохи характерні ряд особливостей культури здоров'я, які виокремлюють її у порівнянні з минулими історичними формаціями. Загальний рівень безпеки життя значно виріс, але виник цілий ряд нових проблем. В умовах стрімкого